

Incidentális eltérések a lumbalis gerinc MR vizsgálata során

Pozsár Kinga

OKITI

Mediworld Plus Kft.

Incidentális eltérések

- Klinikai meghatározás

A páciens állapotát nem befolyásoló, véletlenszerűen talált eltérések

- Képkeltő diagnosztikai meghatározás

Azon eltérések, melyek véletlenszerűen kerültek felismerésre más betegségek kivizsgálása kapcsán

- További kivizsgálást nem igénylő eltérések

Variációk, normál jelenségek (vese, uterus, szabad folyadék, típusos ovarium cysták)

Biztosan nem jelentős laesiok (symplex cysták)

- További kivizsgálást igénylő eltérések

Valószínűleg benignus eltérések – kivizsgálást igénylő eltérések

Súlyos klinikai állapotot felvető eltérések – sürgősségi kivizsgálást, konzultációt igénylő eltérések

Az incidentális eltérés egyes esetekben összefügg a panaszokkal, más esetekben a laesiok aszimptomatikusak.

Az incidentális eltérés súlyosabb lehet, mint a célzott kivizsgálás részét képező betegség.

Ágyéki gerinc incidentalis eltérései (extraspinalis eltérések)

Irodalmi adatok

- Extra-spinal incidental findings at lumbar spine MRI in the general population: a large cohort study (Springer, 2013): 3000 páciens anyagának retrospektív áttekintése
- 68,6%
- 17,6% további kivizsgálást/klinikailag releváns eltérés
- Más adatok alapján az incidentalis eltérések aránya kb. 7-8% - 25 %
- Az arányok eltérésének oka: eltérő vizsgálati technika? Eltérő értékelés?

Incidentális eltérések és vizsgálati technika

- Minimális vizsgálat: axialis T2 (vagy T1) súlyozott, sagittalis T1, T2 súlyozott mérés
- Kiegészítő, ajánlott mérések: coronalis T2 súlyozott, sagittalis STIR mérés
- Sacrum régió megítélése: coronalis T2 jellegű mérés
- Beállító gyors mérések, elsősorban a coronalis scout a vizsgálat része!
- Incidentális eltérések szempontjából a coronalis mérések jelentősek
- További, technikai szempontok: vizsgálati sík kiterjedése – szaturáció

Incidentális eltérések és értékelés/leletezés

- A releváns eltérések 85%-a nem került leletezésre (a legtöbb beteget feldolgozó tanulmány szerint)
- Fókuszban a gerinc
- Részlegesen ábrázolódó, adott esetben rendkívül kis részletben látható eltérések
- Specializálódás (neuroradiológus, MSK radiológusok)
- Nem releváns eltérések esetén, tekintettel, hogy az eltérés nem releváns, nem kerül leletezésre
- Más szemszögből: túldiagnosztizálás, felesleges vizsgálatok és a páciens felesleges nyugtalansága – kiküszöbölhető pontos megfogalmazással

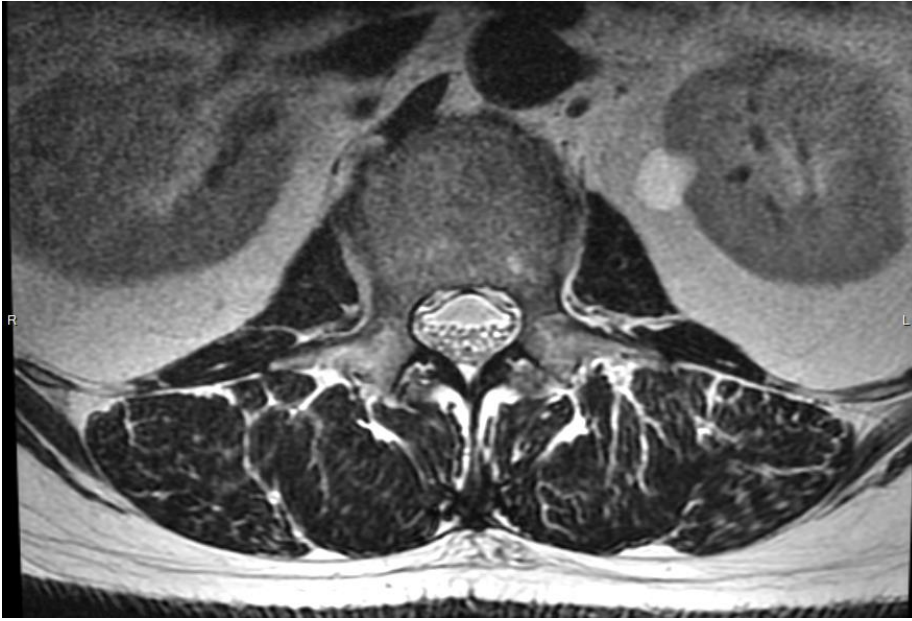
Incidentalis eltérések – érintett szervek, strukturális eltérések

- Vascularis rendszer
- Nyirokrendszer
- Vese
- Uterus
- Ovarium
- Prostata
- Húgyhólyag
- Bélrendszer
- Máj
- Lép
- Folyadék

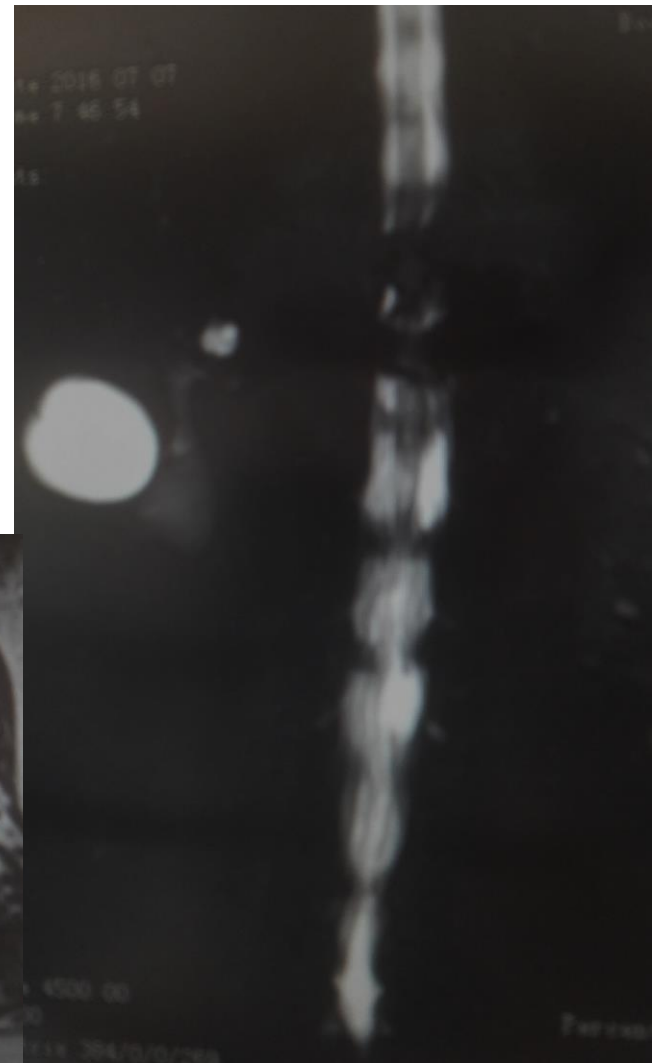
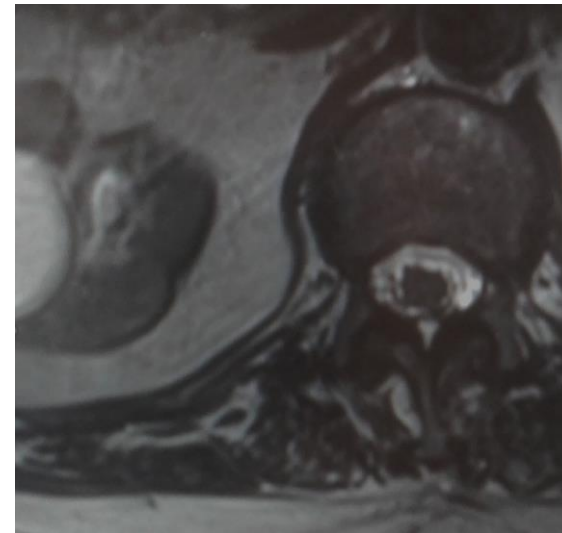
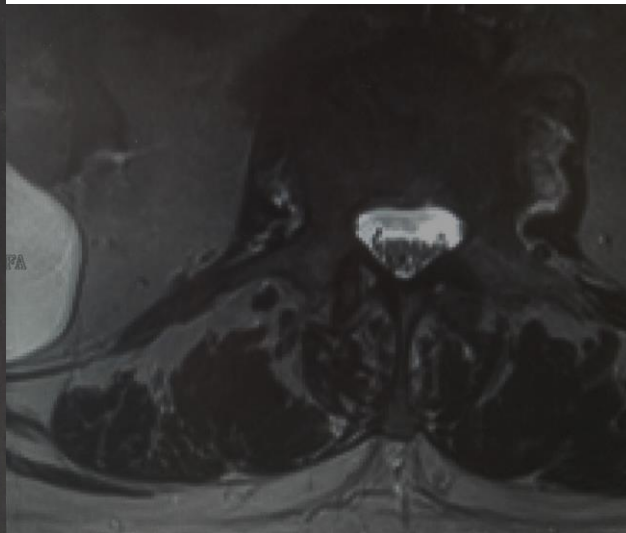
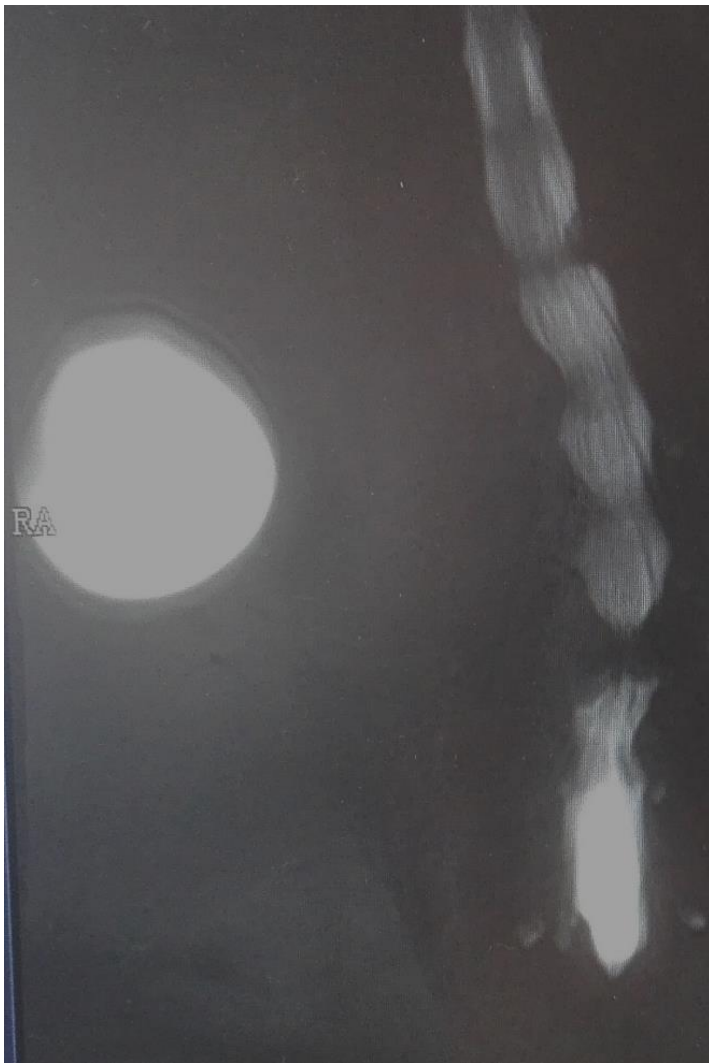
- Transverse diameter from 2.6 to 3.0 cm
- ^bTransverse diameter more than 3.0 cm
- ^cLymph nodes (pre-sacral in all cases) were considered enlarged with the largest diameter greater than 5 mm
- ^dKidney, liver, uterus and ovary lesions that showed net hyperintensity on T2-weighted and net hypointensity on T1-weighted images, with well-defined margins were considered presumably benign without the need of further work-up
- ^eSolid benign lesions were classified as E2 if homogeneously hypointense on T1- and T2-weighted images, suggesting fibromiomas
- ^fAnatomical abnormalities were: retroverse uterus, uterus didelphis, bicornuate uterus, septated uterus
- ^gColorectal wall thickening was not defined because colorectal enema was not performed; any wall thickening considered suspicious by consensus of the two observers was included in the study

Extra-spinal incidental findings at lumbar spine MRI in the general population: a large cohort study Springer, 2013

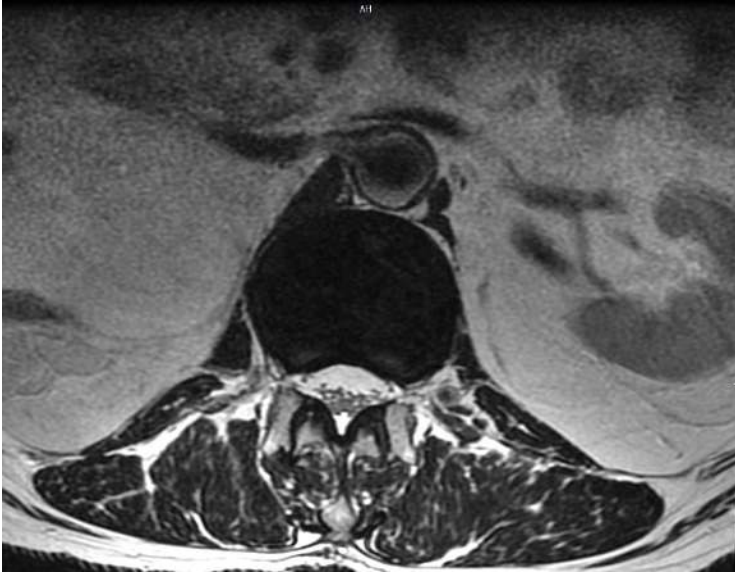
Simplex cysta a vesében,
egyértelmű, homogen
jelmenet, kis méret –
további kivizsgálást nem
igényel



Vese cysta – részleges
leképezés,
valószínűleg simplex
cysta
UH vizsgálat javasolható



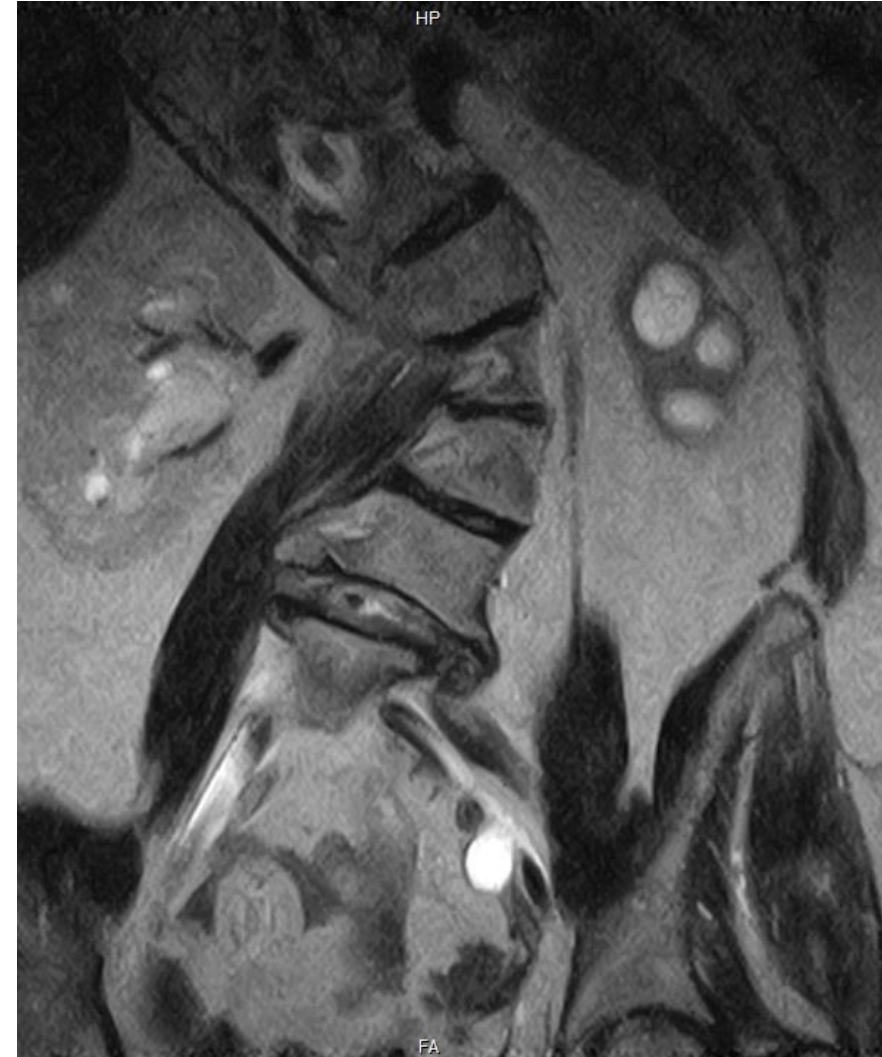
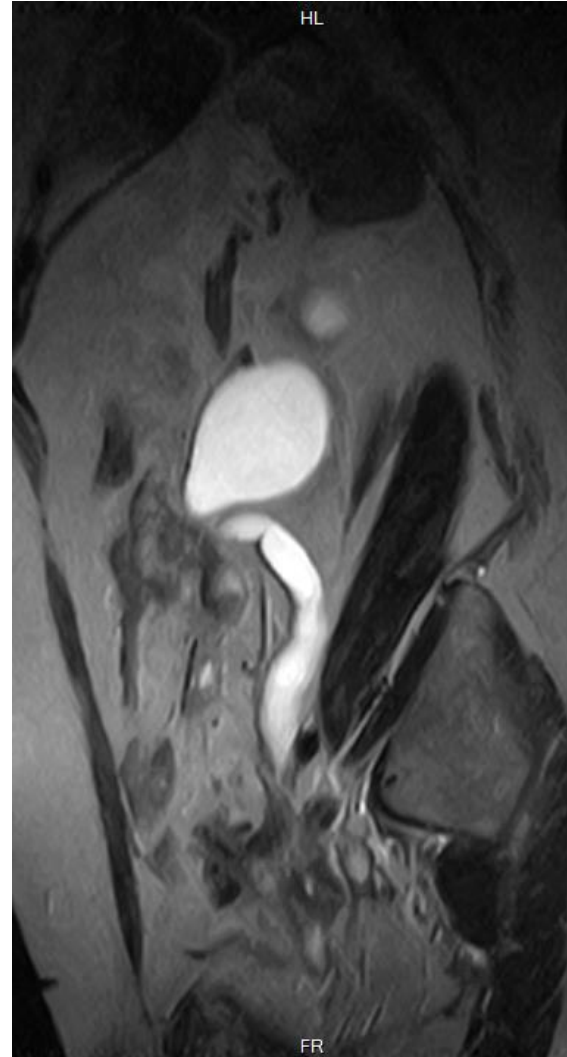
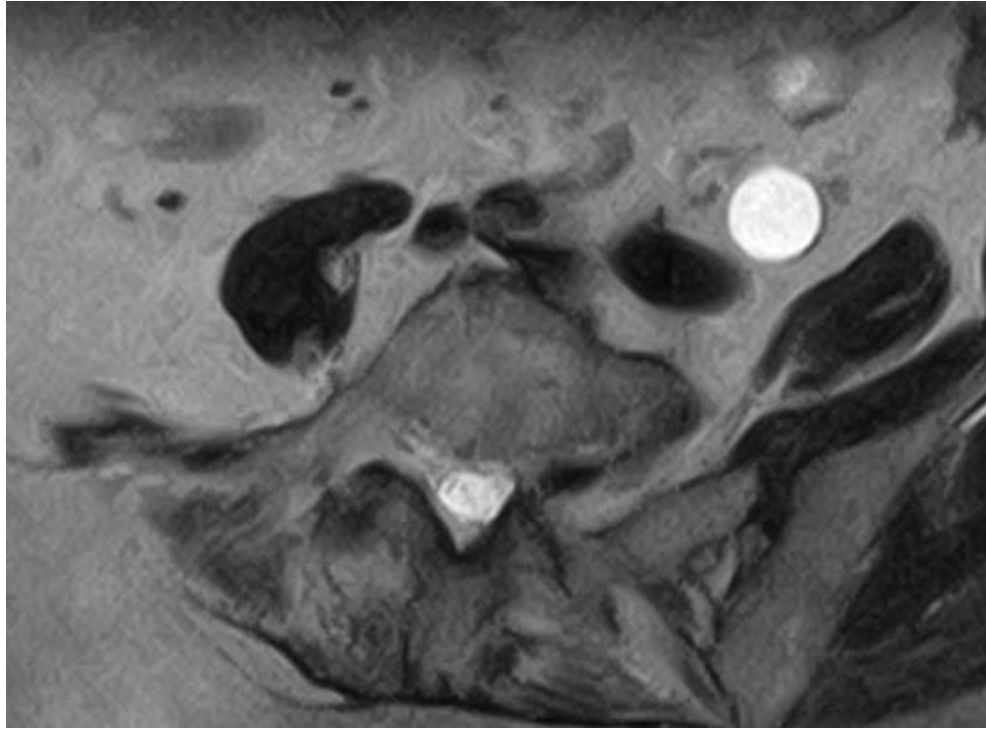
Hydronephrosis – további kivizsgálás, konzultáció



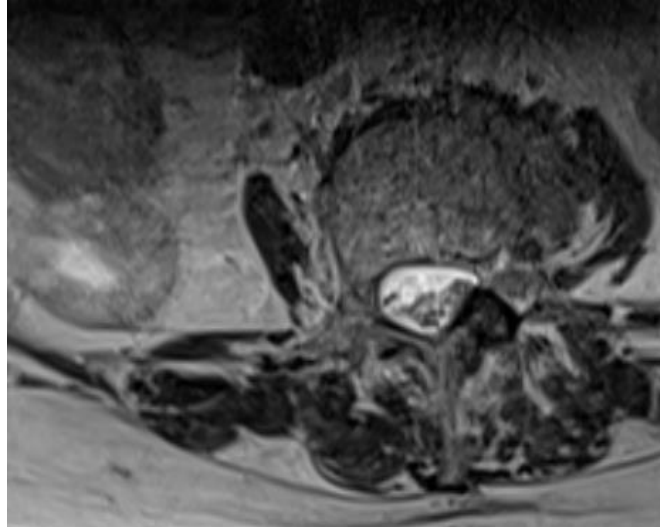
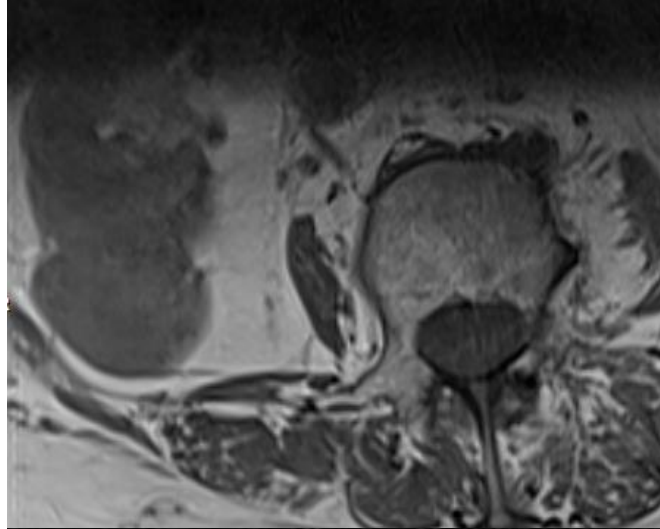
Hydronephrosis – scout (ha nincs coronalis mérés)



Hydronephrosis és ureter tágulat



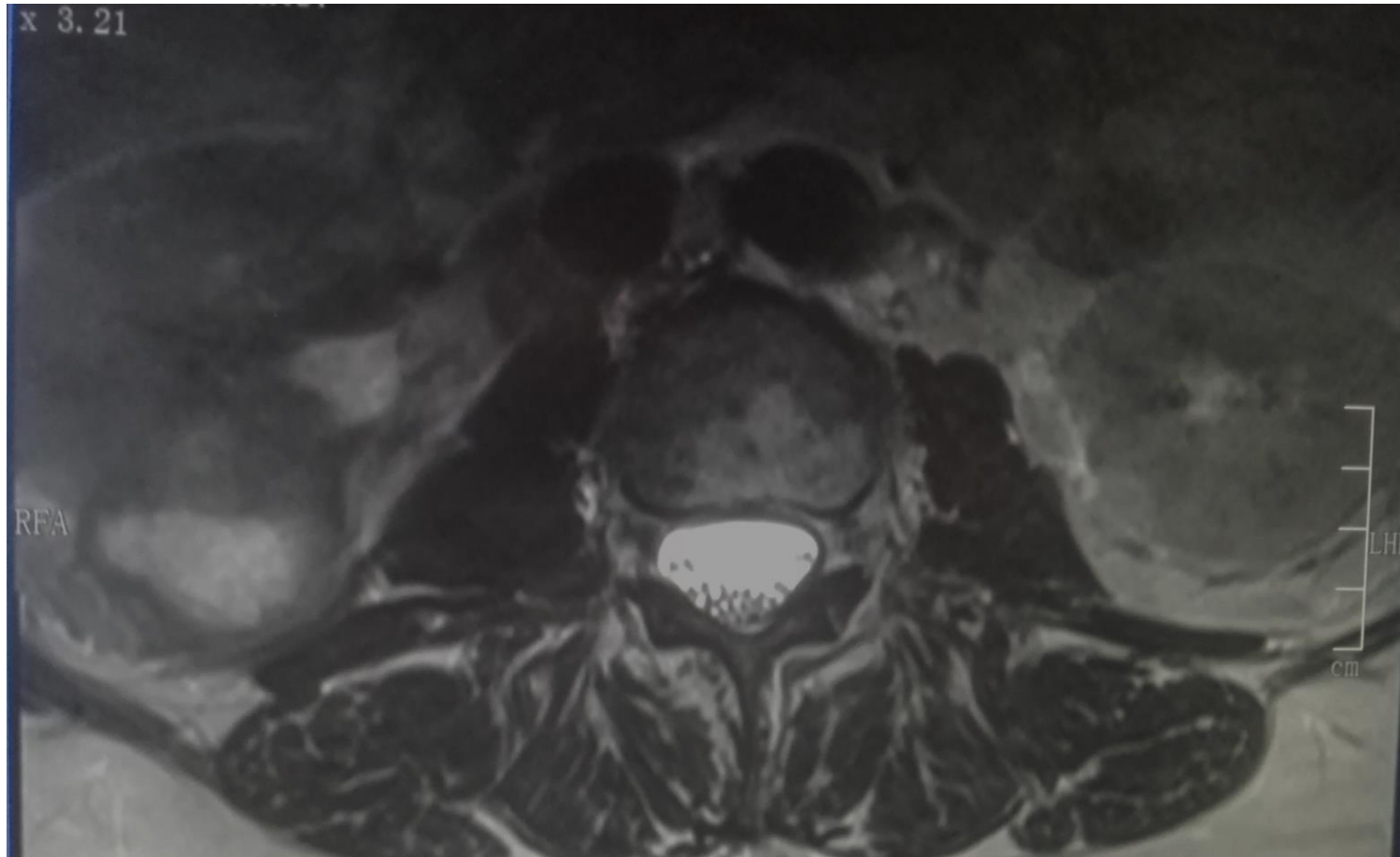
Vese tumor – további kivizsgálást igénylő



4 évvel korábban

Sándor Judit és Gyuricza István anyaga
Országos Gerincgyógyászati Központ

Vese tumor, nyirokcsomók – sürgősségi kivizsgálást,
konzultációt igényel



Ovarium cysta (kis méretű), teljes leképzés – fiatal nő
További kivizsgálást nem igényel, normál jelenség
(Részleges leképzés: UH vizsgálat/nőgyógyászat javasolható)
Funkcionalisan kis vérzéses komponens lehetséges

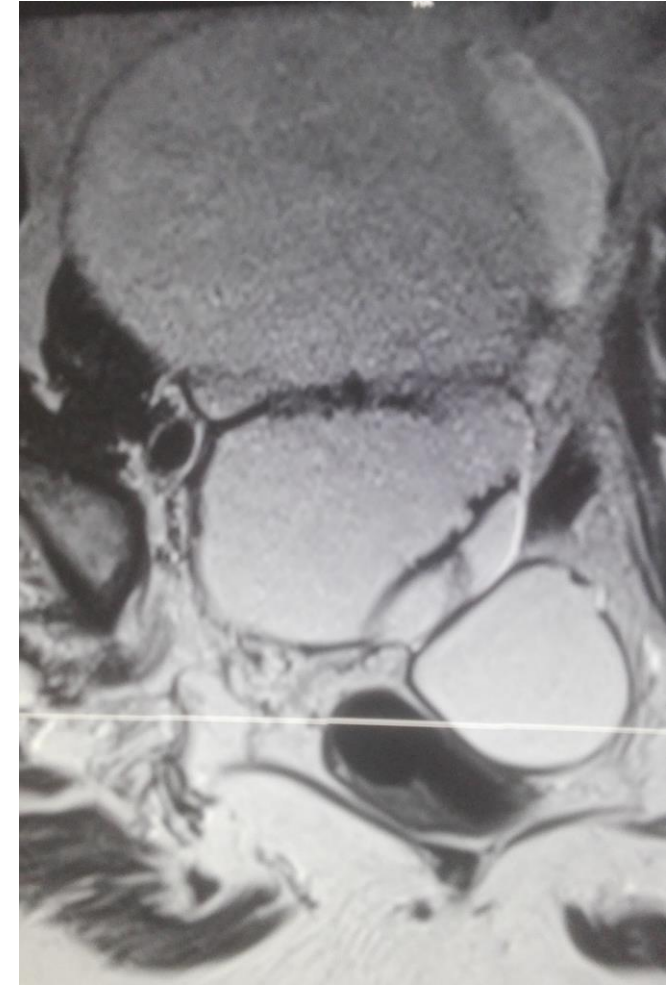


Ovarium cysticus képlet – részleges leképzés/ menopausa után

Nőgyógyászati vizsgálat javasolt



Ovarium, nagy septált cysticus képlet – nőgyógyászati kivizsgálás minden életkorban



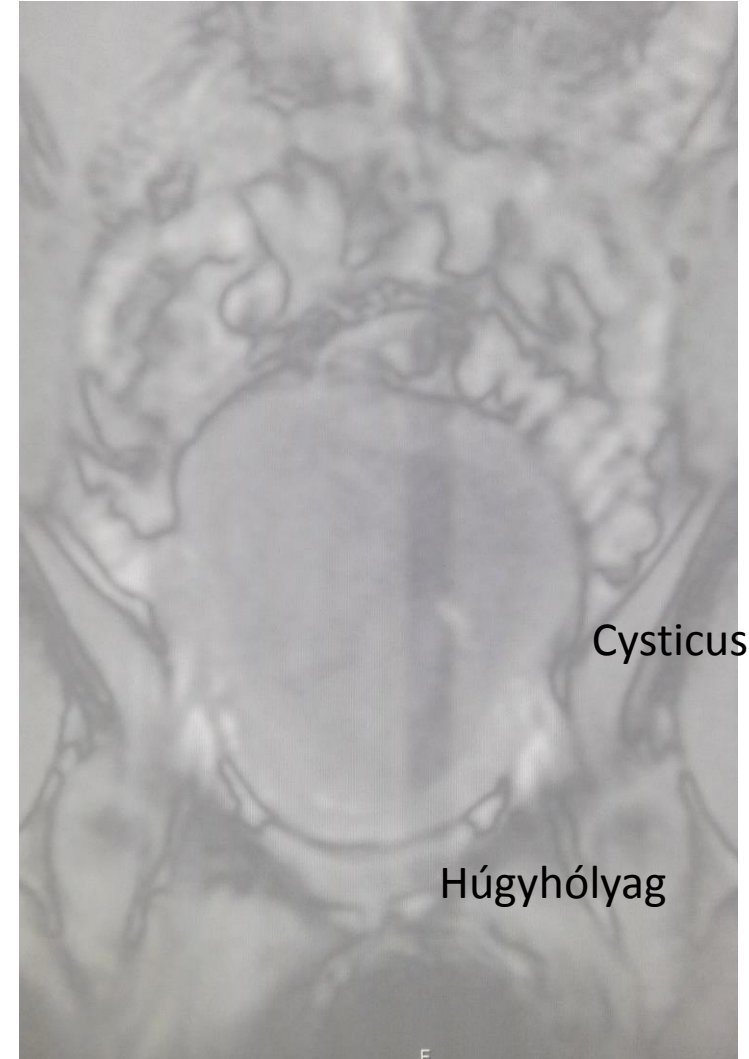
Gyuricza István anyaga
Országos Gerincgyógyászati Központ

Ovarium – inhomogen cysticus képlet menopause után

Sürgős kivizsgálás



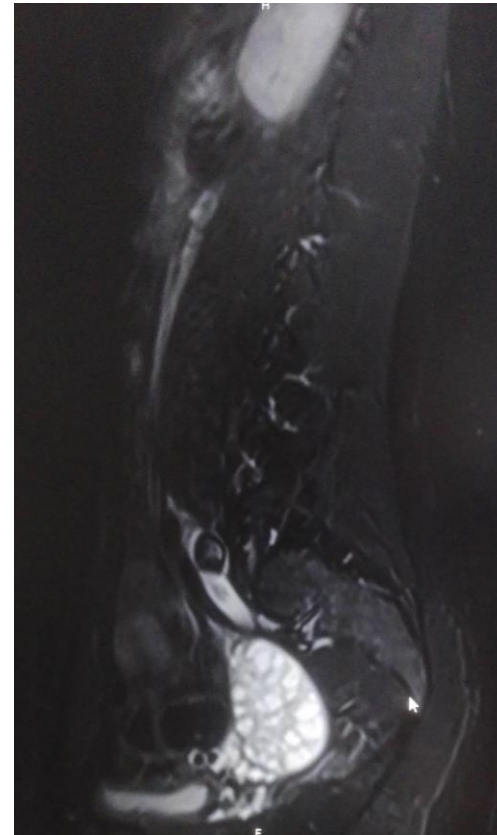
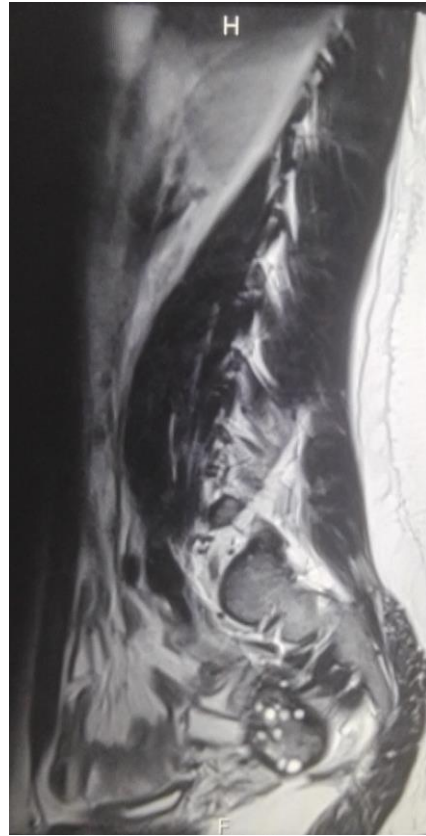
Középvonali cysticus képlet? Tágult hólyag? Anamnesis? Scout!



Cysticus képlet

Húgyhólyag

Polycystas ovarium – nőgyógyászati konzultáció



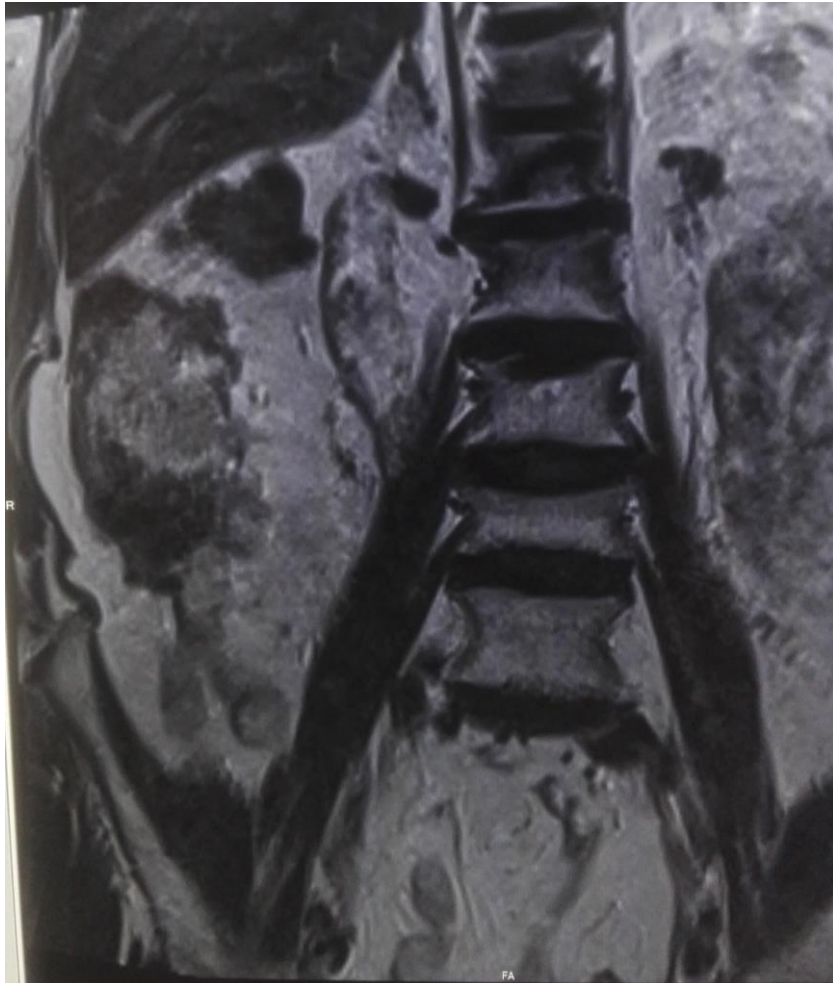
Gyuricza István anyaga
Országos Gerincgyógyászati Központ

Uterus – részleges leképzés

Leképzéstől függetlenül nem teljes értékű kismedencei vizsgálat

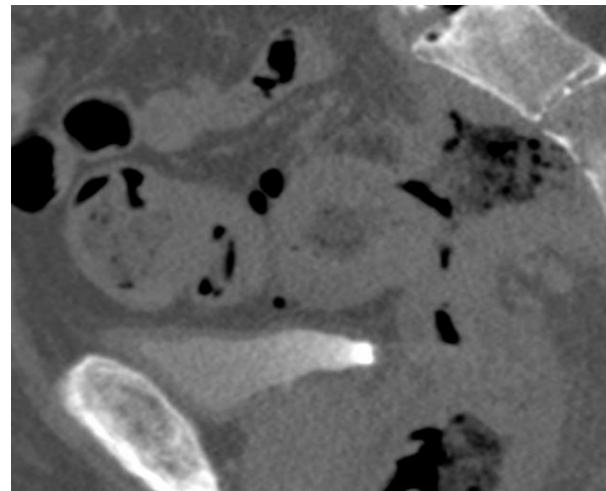
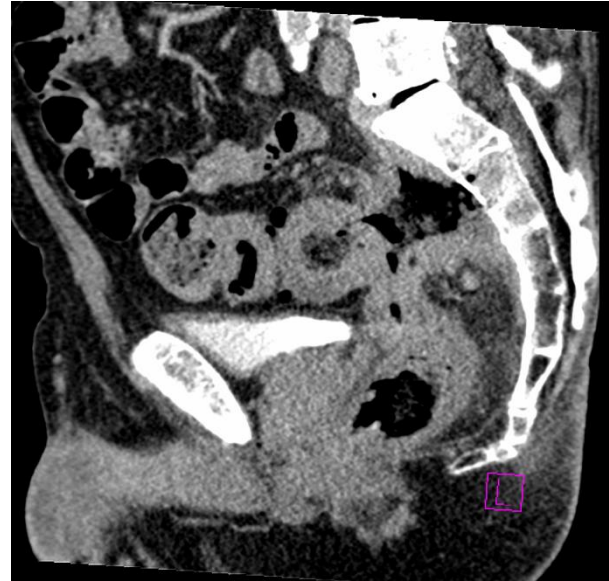
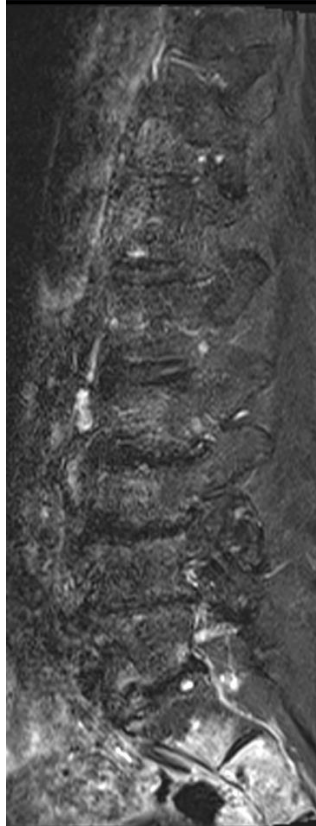


Bélfali eltérések – mozgási műtermékek miatt rendkívül bizonytalan lehet, gyanú esetén célzott vizsgálat javasolható



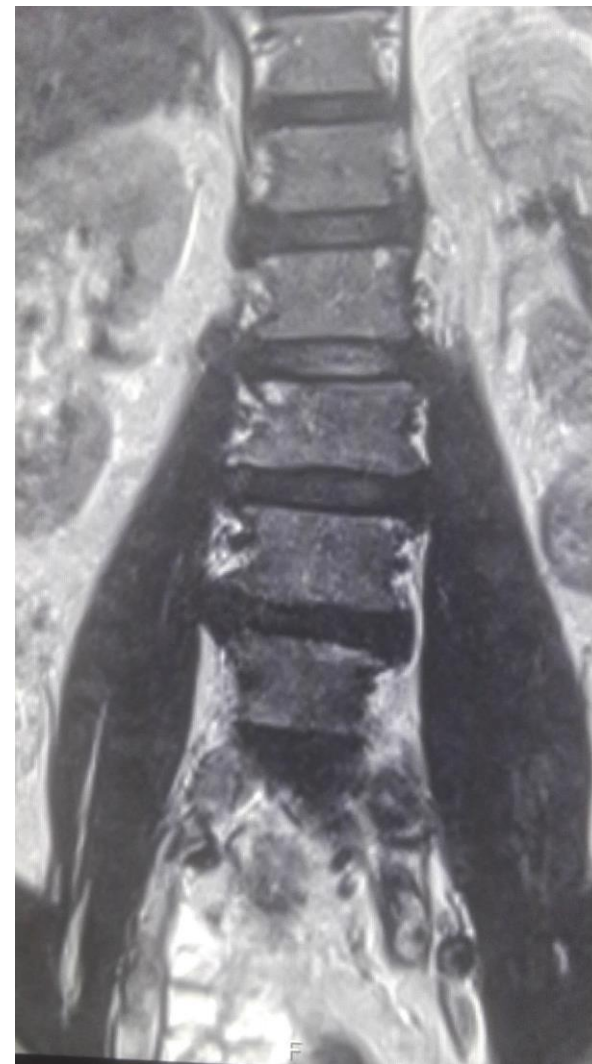
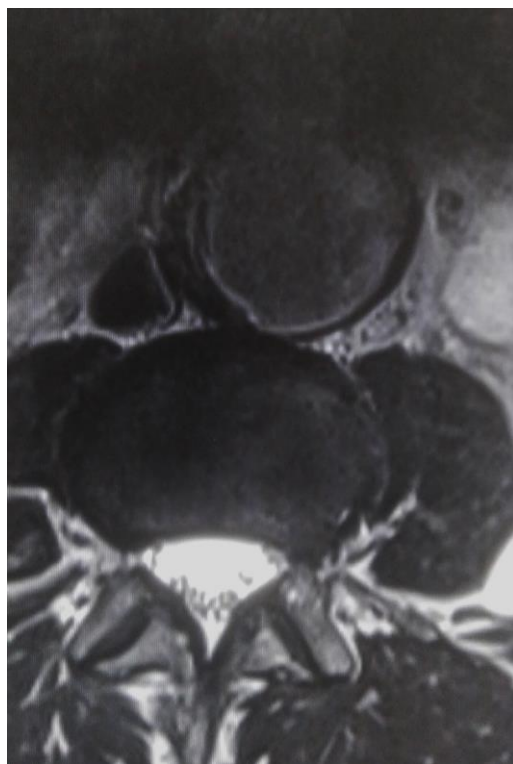
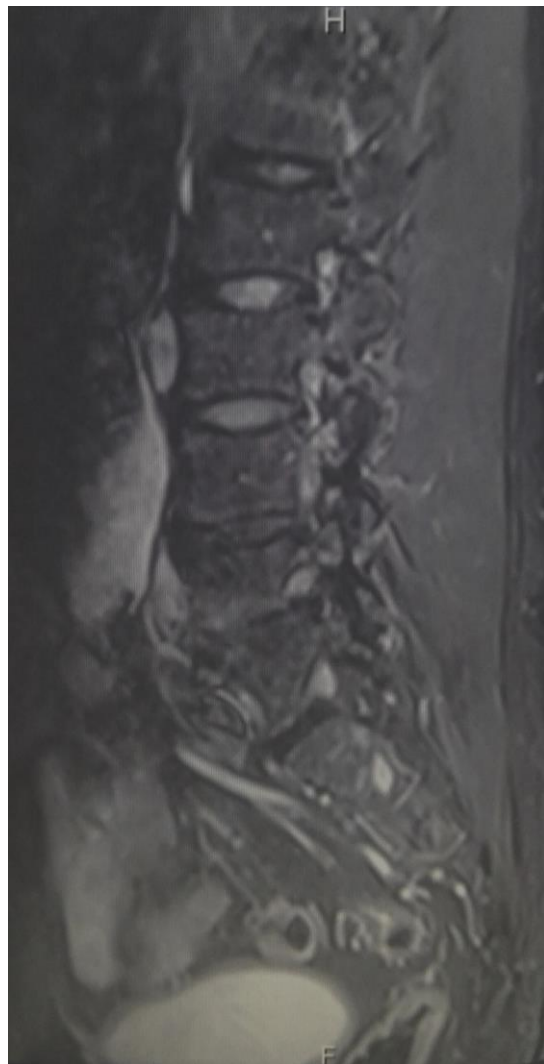
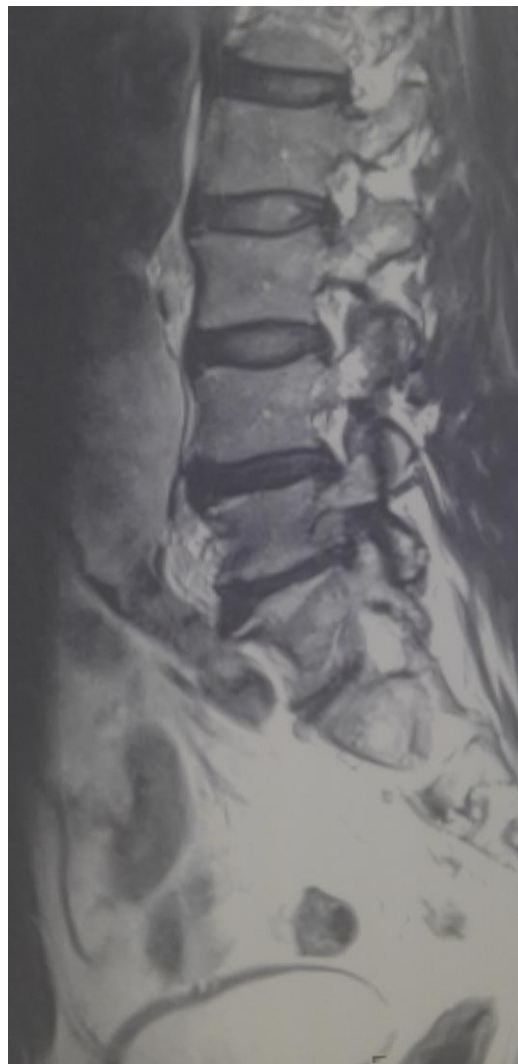
Erős derékfájdalom, gyulladásos paraméterek, szeptikus
lázmenet – abscessus keresendő

Azonnali kiterjesztett vizsgálatot, konzultációt igényel

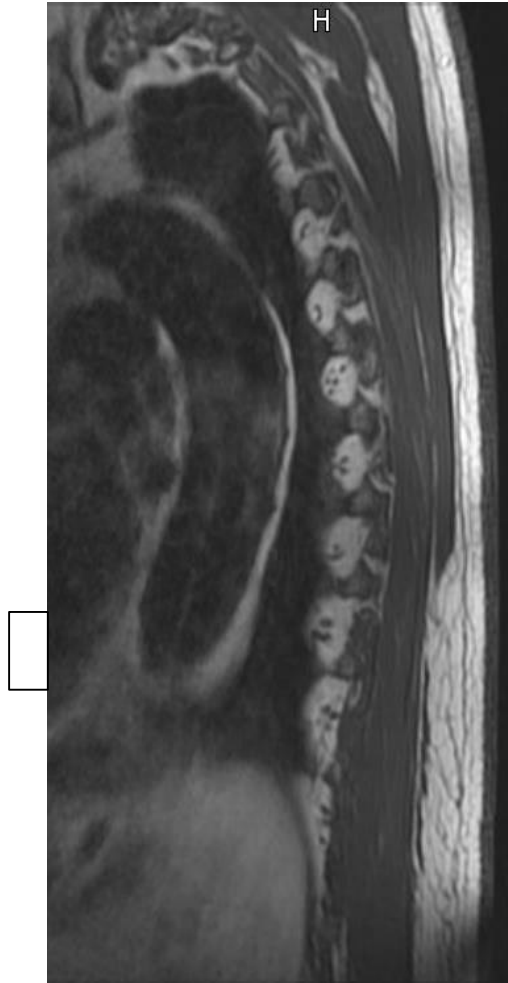


Vastagbél perforatio, abscessus

Aorta aneurysma – kimutatás a mérési síktól, a szaturációtól függ, gyanú esetén UH vizsgálat



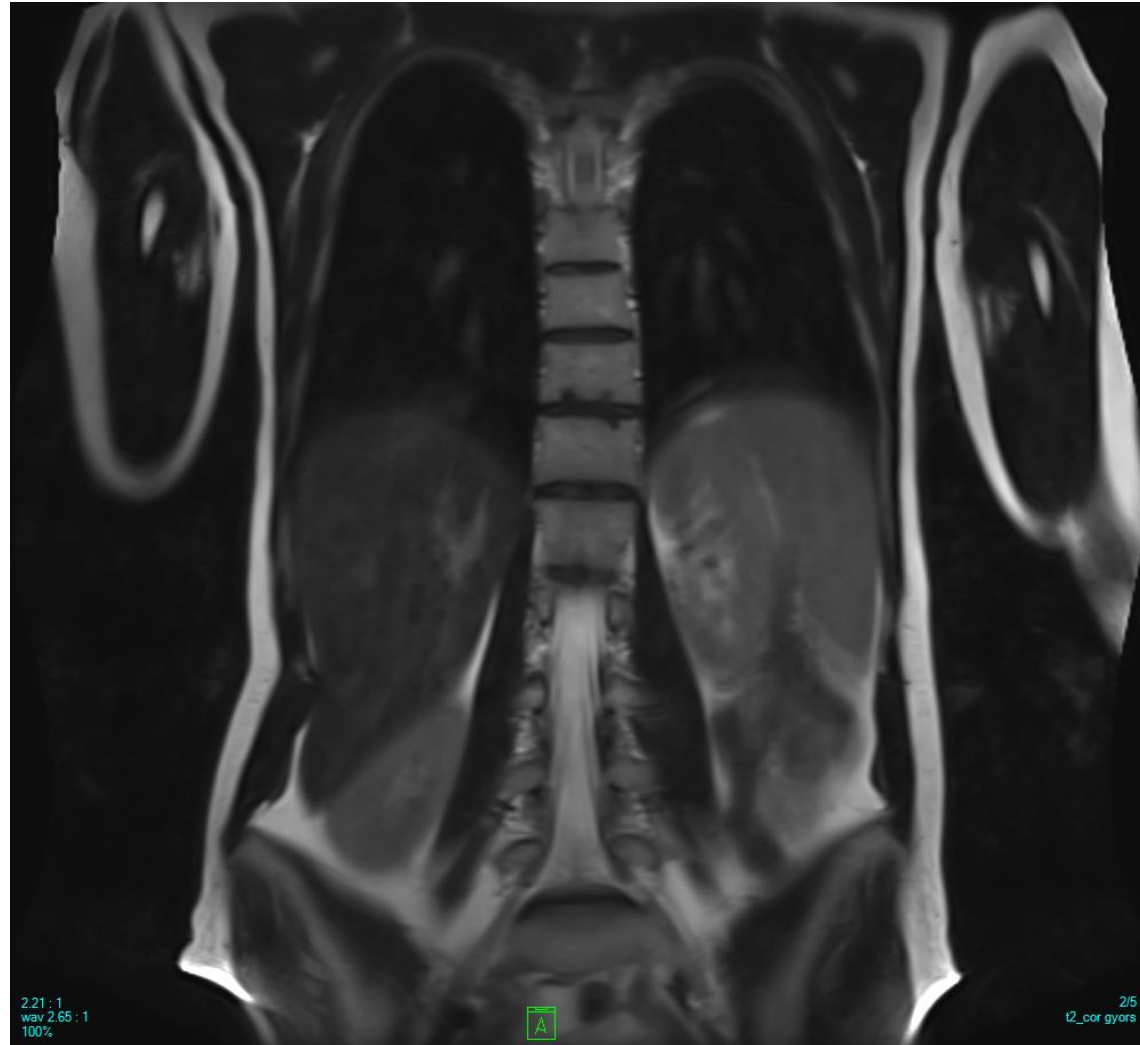
Akut kivizsgálást igénylő túrhetetlen gerinctáji fájdalom
háttérében negatív gerinc vizsgálat esetén egyéb kórképek
keresendők!
Aorta dissectio



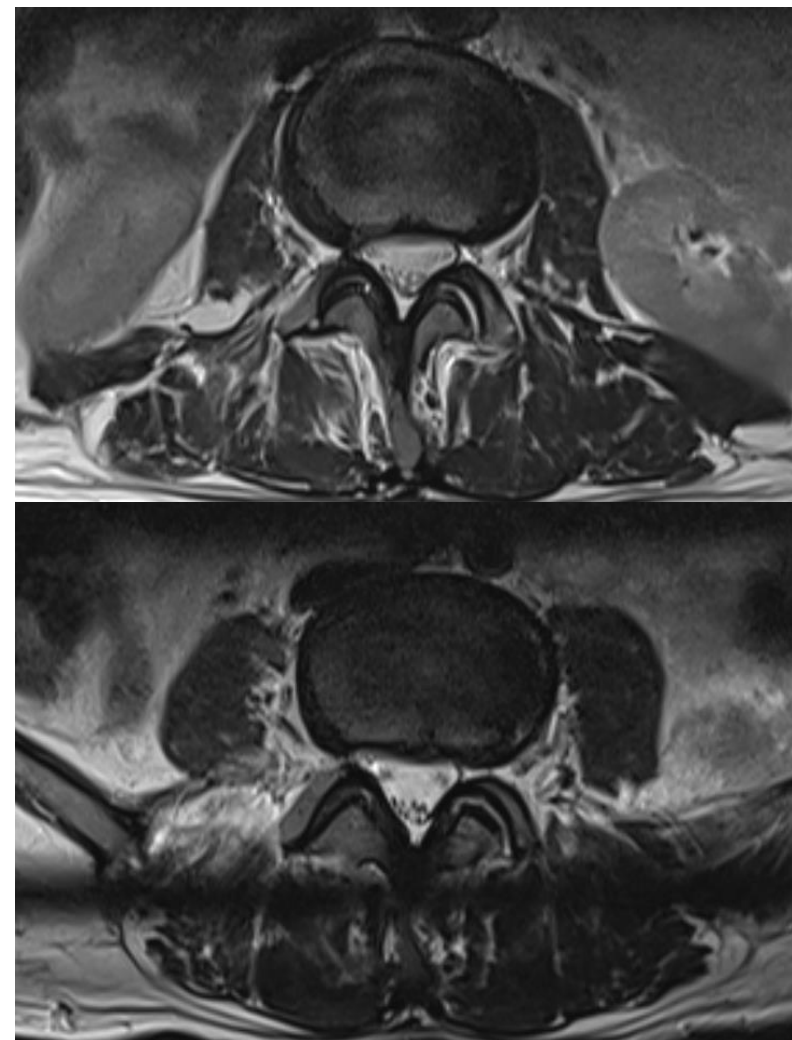
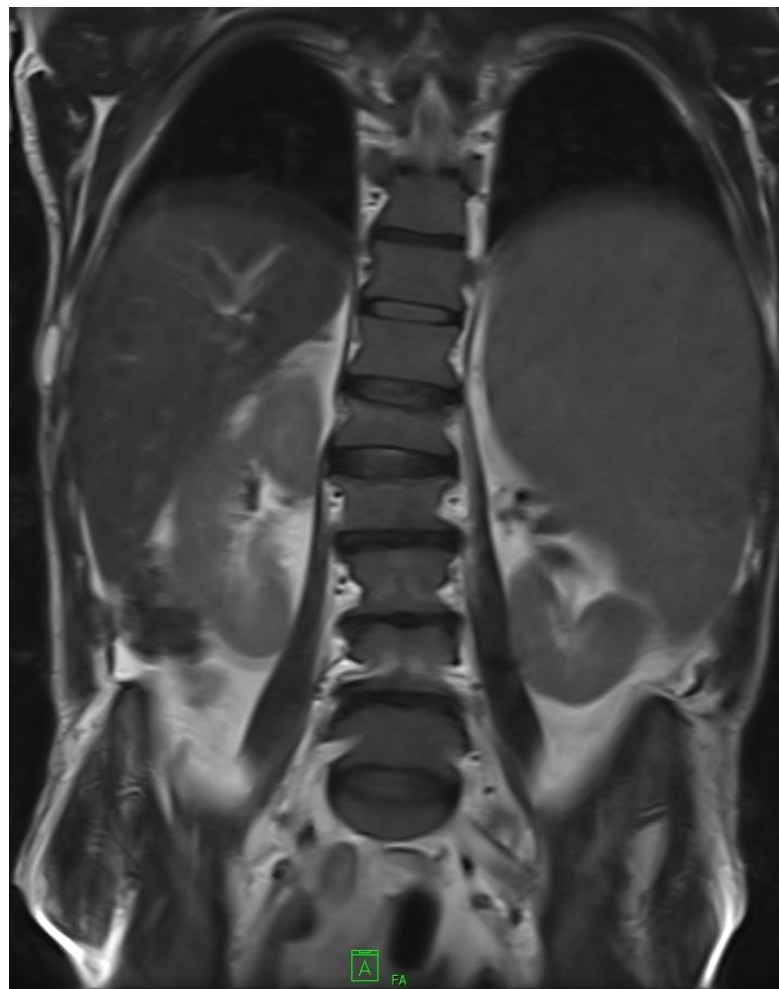
Máj – magas T2 jelű laesio
Cysta? Haemangioma? Egyéb?
További kivizsgálás javasolt



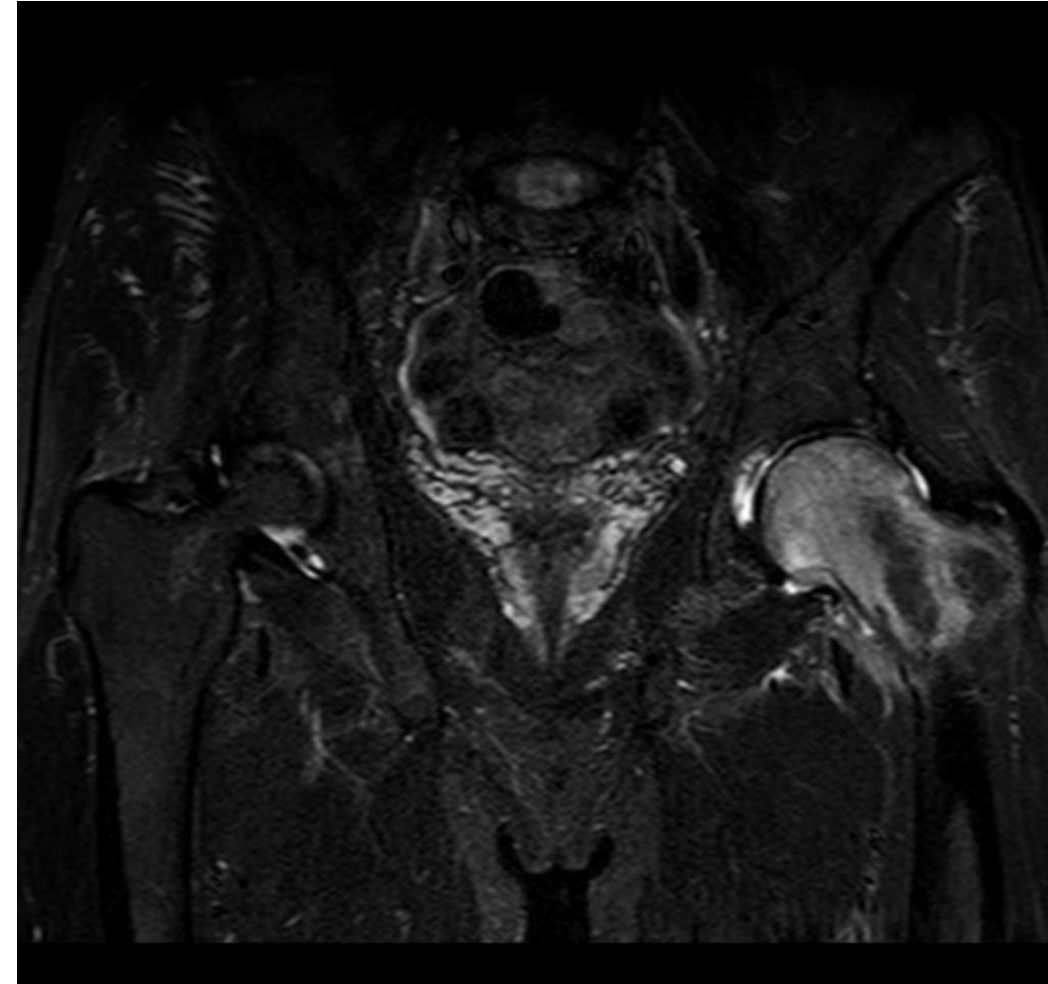
Máj
Hepatomegalia?
Caudal felé
helyezett vese
Egyetlen szeletben
ábrázolódo
eltérések -
UH vizsgálat
javasolható



Splenomegalia – további kivizsgálás javasolt



Erős bal csípőtáji, végtagba sugárzó fájdalom
Gerinc mérések: nem kórjelzők, kivéve a scout!
Necrosis capitis femoris



Erős derékfájás, klinikailag nem jelenős porckorong
előboltosulások - sacrum célzott figyelem



Nem releváns, gerinc eredetű incidentalis eltérések:
Haemagioma, lipoma, Tarlov cysta

Szabad folyadék a Douglas üregben (kismedencében)
Kor (menopausa után), egyéb eltérés, nem (férfi) és esetleges
alapbetegség függvényében további kivizsgálás javasolt



Incidentalis eltérések - összefoglalás

- Extraspinalis tér áttekintése valamennyi mérésen, így a beállító mérésen is szükséges
- Aszimptomatikus tumorok felismerése – jobb prognosis
- Súlyos, sürgősségi állapotok a gerincfájdalom mögött
- Klinikussal történő konzultáció
- Szükség esetén a vizsgálat kiterjesztése
- Beteggel történő kapcsolatfelvétel
- Túldiagnosztizálás veszélye – pontos megfogalmazással elkerülhető